

Uplatnenie nároku na dôchodok

Starobný dôchodok

Konanie o priznanie starobného dôchodku sa začína na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby (žiadateľ), ktorá si uplatňuje nárok na dôchodok a nárok na jeho výplatu.

Žiadateľ je povinný preukázať skutočností rozhodujúce na nárok na starobný dôchodok a jeho výplatu spôsobom určeným Sociálnou poisťovňou.

Za deň uplatnenia nároku na starobný dôchodok a nároku na jeho výplatu sa považuje deň, keď žiadateľ prvýkrát požiadal príslušnú organizačnú zložku Sociálnej poisťovne (pozri nižšie) o spísanie žiadosti o priznanie tohto dôchodku. Spísaním žiadosti o priznanie dôchodku príslušnou organizačnou zložkou Sociálnej poisťovne sa považuje žiadosť za podanú.

Žiadosť o priznanie starobného dôchodku spisuje pobočka Sociálnej poisťovne (ďalej len „pobočka“) príslušná podľa miesta trvalého pobytu žiadateľa.

Ak sa žiadateľ prechodne zdržiava mimo svojho trvalého pobytu a zo zdravotných dôvodov nie je schopný podať žiadosť v pobočke príslušnej podľa miesta trvalého pobytu, žiadosť môže spísať pobočka príslušná podľa miesta prechodného pobytu.

Žiadateľ, ktorý je vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody, žiadosť podáva prostredníctvom ústavu Zboru väzenskej a justičnej stráže v pobočke príslušnej podľa sídla tohto ústavu.

Ak žiadateľ nemá na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, žiadosť spisuje ústredie Sociálnej poisťovne.

Tlačivo žiadosti je vyhotovené tak, aby mohlo slúžiť ako podklad na posúdenie nároku na dôchodok a určenie jeho sumy. Žiadosť okrem identifikačných údajov žiadateľa obsahuje ďalšie údaje, ktoré priamo ovplyvňujú nárok a sumu dôchodku. Preto žiadateľ **na účely spísania žiadosti** o starobný dôchodok je povinný predložiť doklady preukazujúce všetky potrebné údaje. Aby bolo zabezpečené, že údaje budú pravdivé, platné a presné, treba predložiť originály dokladov alebo ich úradne overené kópie.

Idie predovšetkým o nasledovné doklady potrebné na spísanie žiadosti o priznanie starobného dôchodku:

- ♦ platný preukaz totožnosti (občiansky preukaz alebo cestovný pas),
- ♦ doklad o ukončení vzdelania (výučný list, maturitné vysvedčenie, diplom, a podobne) alebo potvrdenie školy odkedy – dokedy trvalo štúdium, ktoré nebolo predpísaným spôsobom ukončené,
- ♦ vojenskú knižku alebo doklad vydaný príslušnou vojenskou správou,
- ♦ rodné listy detí, prípadne rozhodnutie príslušného orgánu, na základe ktorého bolo dieťa prevzaté do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov a v prípade úmrtia dieťaťa pred dosiahnutím 18. roku veku aj úmrtý list alebo výpis z matriky; ak dieťa bolo v starostlivosti inej osoby alebo ústavu, je potrebné predložiť aj doklad preukazujúci trvanie takéhoto obdobia (LEN AK SA ŽIADA O UZNANIE STAROSTLIVOSTI O DETI ALEBO VÝCHOVY DIEŤAŤA),
- ♦ rozhodnutie Sociálnej poisťovne o dôchodku manžela, ktorému bol dôchodok upravený z dôvodu jediného zdroja príjmu.

Aby nárok na starobný dôchodok, o ktorého priznanie poistenec žiada, Sociálna poisťovňa mohla posúdiť čo najrýchlejšie, je potrebné údaje uvedené v žiadosti preukázať hodnovernými dokladmi. Žiadosť nedoložená potrebnými dokladmi si vyžaduje dodatočné zisťovanie chýbajúcich údajov, čo má spravidla za následok, že o žiadosti nie je možné rozhodnúť včas.

K žiadosti o starobný dôchodok musia byť priložené najmä tieto doklady:

- ♦ **potvrdenie o všetkých obdobiach**
  - ♦ evidencie v evidencii nezamestnaných občanov hľadajúcich zamestnanie pred 1. januárom 2001,
  - ♦ poberania podpory v nezamestnanosti v čase od 1. januára 2001 do 31. decembra 2003,
- ♦ **hodnoverný doklad** (najmä evidenčný list dôchodkového zabezpečenia, potvrdenie zamestnávateľa, prípadne jeho právneho nástupcu), z ktorého je zrejmé, odkedy – dokedy trvalo zamestnanie.

- ♦ **potvrdenie zamestnávateľa o dobe zamestnania pred 1. májom 1990** v štátoch, s ktorými Slovenská republika nemá uzavretú medzištátnu zmluvu o sociálnom zabezpečení.
Okrem už uvedených dokladov sa predkladajú aj ďalšie doklady, a to podľa toho, o preukázanie ktorých skutočností ide.

Na preukázanie obdobia dôchodkového poistenia a dosiahnutého vymeriavacieho základu je potrebné, aby žiadateľ o starobný dôchodok, ktorý bude u toho istého zamestnávateľa naďalej zamestnaný aj po dátume, od ktorého žiada starobný dôchodok priznať, mal predložený aj **evidenčný list dôchodkového poistenia**.

Ak žiadateľ o starobný dôchodok **dosiahol dôchodkový vek pred 1. januárom 2004 a bol naďalej nepretržite zamestnaný k 31. decembru 2003**, k žiadosti o dôchodok je potrebné predložiť **potvrdenie zamestnávateľa o sume dosiahnutých vymeriavacích základov** odo dňa dosiahnutia dôchodkového veku do konca kalendárneho roku, v ktorom dôchodkový vek dosiahol.

Z dôvodu, aby mohol zamestnávateľ príslušnej organizačnej zložke Sociálnej poisťovne včas predložiť vyššie uvedené doklady (evidenčný list dôchodkového poistenia a potvrdenie o vymeriavacom základe), oznamuje zamestnanec v týchto situáciách zamestnávateľovi, od ktorého dátumu žiada priznať starobný dôchodok.

K žiadosti o starobný dôchodok poberateľa výsluhového dôchodku alebo invalidného výsluhového dôchodku, je potrebné pripojiť potvrdenie o dobe služobného pomeru zhodnotenej na účely výsluhového dôchodku vydané príslušným útvarom sociálneho zabezpečenia ministerstva alebo Vojenským úradom sociálneho zabezpečenia, ktorý výsluhový dôchodok alebo invalidný výsluhový dôchodok vypláca.

Ak žiadateľ získal aj obdobie výkonu služby príslušníka Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Národného bezpečnostného úradu, Zboru väzenskej a justičnej stráže, Železničnej polície, colníka, príslušníka ozbrojených síl, ktorý vykonáva profesionálnu službu alebo vojaka, ktorý sa počas výkonu vojenskej služby v ozbrojených silách štúdiom alebo výcvikom pripravoval na výkon profesionálnej služby v ozbrojených silách, je potrebné pripojiť potvrdenie príslušného útvaru sociálneho zabezpečenia ministerstva alebo Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia, či získanou dobou výkonu služby žiadateľ o starobný dôchodok spĺňa, resp. nespĺňa podmienky nároku na výsluhový dôchodok alebo invalidný výsluhový dôchodok.

Ak sa žiada priznať starobný dôchodok spätne aj za obdobie, v ktorom sa žiadateľovi vyplácala dávka v hmotnej núdzi a príspevky k dávke v hmotnej núdzi, k žiadosti o dôchodok je potrebné pripojiť doklad orgánu, ktorý tieto dávky vyplácal o vyplatenej sume dávok v hmotnej núdzi a príspevku k dávke v hmotnej núdzi.

Ak bol nariadený výkon rozhodnutia zrážkou zo mzdy (z iných príjmov) uznesením súdu, je potrebné pripojiť k žiadosti príslušné uznesenie a potvrdenie o výške dosiaľ vykonaných zrážok.

Zamestnávateľ je povinný podľa § 231 ods. 1 písm. l) zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení vydávať zamestnancom na ich žiadosť potvrdenia o rozhodujúcich skutočnostiach na účely sociálneho poistenia.

Dôchodky sa vyplácajú v hotovosti alebo na účet v banke. Pokiaľ sa nežiada o iný spôsob výplaty dôchodku, je potrebné požiadať o zriadenie účtu na výplatu dôchodku v banke, s ktorou Sociálna poisťovňa uzatvorila zmluvu na bezhotovostné poukazovanie dávok na účet. Súčasne je potrebné (s výnimkou, ak žiadateľovi Sociálna poisťovňa už vypláca dôchodok na účet) k žiadosti pripojiť tlačivo vyplnené žiadateľom a potvrdené bankou.

Poberateľovi dávky, ktorému sa poskytuje starostlivosť v zariadení sociálnych služieb a nepožiadal o iný spôsob výplaty sa dôchodok vypláca prostredníctvom hromadného poukazu do tohto zariadenia.

Fyzickej osobe, ktorá je vo výkone väzby alebo vo výkone trestu odňatia slobody, sa dôchodok vypláca prostredníctvom tohto ústavu.

Upozornenie !

Každú zmenu v údajoch uvedených v žiadosti o dôchodok je potrebné bezodkladne oznámiť Sociálnej poisťovni.

Informácie o dôchodkoch: 02/52920 139, 02/52920 147, 02/52920 148, 02/59248 363 (zahraničie), 0820 123 123 (bezplatná linka); pobočky SP; www.socpolst.sk